

יום א', ז' בשבט תשס"ו (05 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

"ספר שמות [שאותו התחלנו לקרוא בתורה בימים אלה] כולו מתאר את השלבים השונים של תהליך יצירת עם ישראל. פרשיות 'שמות' ו'ו'ארא' עוסקות בהכנות ללידת העם בעזרת המכות, ואילו הפרשיות 'בא' ו'בשלח' עוסקות כבר בתהליך הלידה עצמו. מכות מצרים אינן משמשות רק מקל חובלים למצרים בתור עונש, או כאמצעי לאלצם לשלח את ישראל, אלא יש להן משמעות חיונית יצירתית. תוך כדי מהלך המכות, הולכת ומתבררת ההווה הישראלית, הנבדלת מטומאת הגויים, הולכת ונודעת בעולם מציאותו, השגחתו והנהגתו של ה', א-ל אמת, המייחד את שמו על עם ישראל ... מתבררת המשמעות הכפולה של המכות: הכאת מצרים מזה והפליית ישראל מזה..." [טל חרמון' – פר' 'בא']

בזו הגאולה הראשונה ממצרים, רק המצרים נענשו, **מלבד במכת החושך**. בזה – התהליך המוביל לגאולה האחרונה – נראה שהמכות נופלות גם על הגויים, גם על היהודים. כך נראה, אלא לא כן הדבר. גם אנחנו נמצאים בתהליך של בירור, ותהליך זה כואב...

היישוב בעת מלחמת העולם הראשונה...

אחת התקופות במאה האחרונה בה נשתנו דברים רבים היתה זו של מלחמת העולם הראשונה [תרע"ד-תרע"ט: 1914-1918]. העולם שמאחורי לא היה כעולם שלפני. ומבחינת היהודים, מה שלא היה נראה אפשרי לפני-כן הפך להיות אפשרי אחרי. הבה נכיר...

שנות מלה"ע ה-I בארץ-ישראל פגעו בכל אוכלוסייתה של הארץ. הארץ נותקה משוקי העולם, נשלטה ע"י משטר צבאי קשוח שביקשה לסחוט כל מה שאפשר למען מאמץ המלחמה, והפכה לבסיס צבאי ולזירת קרבות. כ- 65,000 חיילים תורכים חנו בארץ ובסוריה בשנות השיא של המלחמה, ואילו חיל המשלוח הבריטי שכבש אותה מידי התורכים מנה כ- 90,000 אנשי צבא. בדרום הארץ ובמרכזה התנהלו קרבות כבדים, שבמהלכם הוכנסה לארץ טכנולוגיה צבאית מודרנית, ובתוך כך גם מטוסים. מסילת הברזל היתה לכלי תעבורה צבאי ראשון במעלה, אלא שהדבר הביא להרס רב בנוף הטבעי של הארץ, הואיל ויערותיה נכרתו כדי לעשות העץ למקור דלק לקטרים.

על כל פגעי המלחמה ומאורעותיה נוסף המשטר הצבאי שהשליטו בארץ ג'מאל פאשא ועוזריו. הדימוי של שלטון עריץ שדבק בשלטון העות'מאני התאשר והתממש בתקופה זו. ועל הכל ריחף הצל הכבד והקודר של טבח הארמנים. הצבא התורכי החרים מצרכי מזון, בהמות וכלי עבודה, גייס לעבודת כפייה רבים מתושבי הארץ, גירש את אוכלוסיה ממקומות מושבם והטיל גזירות שונות ועונשי מוות רבים.

קשה במיוחד היה מצבו של היישוב היהודי. הוא בודד ממקורות הסיוע הכספי שנשלח אליו מחו"ל, ולמרות הפגנת הלויאליות שלו, נחשב כאוכלוסיה לא מהימנה ועויינת. השלטון הצבאי לא זו בלבד שהקפיא את התפתחות היישוב ופעל לחיסול הגילויים הלאומיים בו, אלא אף איים להביא לחיסולו!

[בלי נדר, המשך המאמר, ביום שני]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון בשבת**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, **ולשלומם של כל חיילי צה"ל**